

4-2 בנובמבר 1971

איך לעקור

את השיניים

ביום השלישי וערכה לפני הכנסת ההפגנה הגדולה הראשונה של המושב. אחרי כמה מיפגני-קאריקטורות מגוחכים של גופים קיקיוניים, היה זה מיפגש מרשים. הנושא: מחאה נגד הצעת-החוק להגבלת השביתות. היוו מים: תנועת העולם הזה — כוח חדש, שי"ח וברית השמאל.

כמאתיים איש ניצבו במשמרות מול המישכן. תוך כדי כך הצטרפו אליהם אנשי ר"ח. שני פלגי הפנתרים ואנשי מצפן. למרות זאת נשמר הסדר. מישמר הכנסת וכזו חוות המיטרה שנוצקו למקום. נשארו מחוסרי-עבודה.

יום לפני כן נתקבלה הצעת-החוק בקריאה הראשונה. הצבענו נגד, יחד עם שתי הסיעות הקומוניסטיות. מפ"ם וגח"ל נמנעו. נאומי (שפורסם בגליון האחרון של העולם הזה) נת-

המקצועיות להנהגה המרכזית של ההסתדרות בכל הנוגע לשביתות. לפיה, תוכל כל אגודה מקצועית לאשר באופן דמוקרטי כל שביתה. להלן תבענו להוסיף:

"הזה השביתה עקב עליית מחירים שאירעה בתקופת ההסכם, לא יחולו על השביתה (ההגבלות שנקבעו בחוק). ולסעיף העיקרי, המעניש את השובתים, הצענו להוסיף: "למרות האמור לעיל, אין לתבוע מעובד השלום נזק ממוך, ואין לחייב עובד במאסר או בתשלום קנס, גם אם הפר צו שניתן על-ידי בית-המשפט... השתתפות עובד בשביתה לא תהיה עילה לפיטוריו."

קבלת הסתייגויות אלה היתה, כמובן, עוקרת את שיני הטורף הזה. המאבק על כך בוודאי יעסיק אותנו בהר דשים הקרובים.

לא היה ולא נברא

לזכותו של משה דיין יש לציין, שהוא עונה לשאלת-תות במהירות. אך המהירות באה, כך נדמה, על חשבון הדיוק — אם לומר זאת בצורה עדינה. למשל — פרשת מסיבתו של האלוף אריק שרון. כזכור, פירסם ביטאון מפלגת-העבודה שבמסיבה זו הגישו חיילים את הכיבוד. על כך הוגשו שתי שאלות: האחת של ח"כ שושנה ארבל-אלמולינו ממפלגת העבודה, ואחת שלי.

לפי הסדר, ענה דיין תחילה לארבל-אלמולינו. לשאלה אם הכתבה היתה נכונה, השיב קצרות: "לא". אך בהמשך סיפר, כי "לאחרונה שוב הוזכר למפקדים שלא להשי תמש בחיילים לשרותים שאינם בתחום תפקידם."

מדוע דווקא לאחרונה? מה קרה? והרי רבים יודעים כי הידיעה היתה נכונה!

בהשיבו לשאלתה שלי, פשוט חזר דיין על תשובתו הקודמת. שאלה נוספת:

אורי אבנרי: כבוד השר, כיוון שהמיקרה המסויים שנדון בשאלות אלה נבע, כנראה, מאי-בהירות או מאי-ודאות לגבי הסוגייה כולה, מצד הקצינים עצמם, האם אין השר סבור שיש צורך להבהיר בפירוש מהו ההגבלות החלות על שירות חיילים במסיבות אלה?

שר-הביטחון משה דיין: המיקרה המיוחד של חבר-הכנסת אבנרי הוא, שהוא לא שמע, או שמתעלם, מתשובת הרמטכ"ל לשאלה הראשונה של חברת-הכנסת ארבל-אלמולינו. היא שאלה: "האם האמור בכתבה תואם את המציאות?" התשובה היא: לא. הצרה היא שהאמור בכתבה דווקא היה נכון.

שאלתה אחרת שלי נגעה לנאום המפורסם של דיין, בו אמר ש"עלינו לראות את עצמנו גם בשטחים המוח-

ח"כ הנס קלינגהופר (גח"ל) ואני הגשנו לו שאלות על פרשת סטאשר. הזכרנו את טענת יגאל לביב, איש הארץ, כי עורך-הדין המפד"לי חיים בסוק השיג אזרחות לסטאשר.

בתשובה לשאלות קלינגהופר, קבע בורג שג' סטאשר קיבל את אזרחות הישראלית ביום 14.9.70 — לפני שנה בלבד. האזרחות הוענקה לו מכוח חוק השבות. להפתעת הכל, אישר בורג שמשרדו בדק את עברו של סטאשר, לפני הענקת האזרחות, ואף הוסיף כי אינו מתכוון לפנות לבית-המשפט כדי לבטל את אזרחותו.

בתשובה לשאלה שלי אישר בורג, כי "למשרד הפנים היה ידוע עברו של מר סטאשר, לפי מה שהועבר אליו ממשטרת ישראל". עברו זה נלקח בחשבון.

כדי שהדברים יהיו ברורים לגמרי, שאלתי שאלה נוספת:

אורי אבנרי: כבוד השר, לאור התשובה הזאת, האם בשעה שהוענקה אזרחות מכוח שבות למר ג'ו סטאשר, דן שר-הפנים דאז בשאלה אם יש למר סטאשר עבר פלילי המטכ"ל את שלום הציבור, לפי חוק השבות?

שר הפנים יוסף בורג: אינני רואה מה המהות של שאלה נוספת, כשהיא חוזרת על תשובת של השאלה שלך והתשובה שלי.

השינאה חשובה

יותר מהיהודים

לפעמים נדמה ששינאת ראשי המפלגות לסייעתנו מעבירה אותם על דעתם. כך זה קרה בשבוע שעבר, כאשר נערך בכנסת דיון על סבל האסירים היהודיים בסוריה.

הדיון כולו היה בבחינת הפגנה תעמולתית. הוא נרעד להפנין את האחדות הלאומית, ולעורר את מצ' פון העולם.

אולם גם במעמד זה לא נשכחו החשבונות הקטנוניים ביותר של חסידי גולדה.

הדיון עצמו היה שיגרתי ומדכא. למרות הנושא המח' ריד. איכשהו, לא למדה עדיין הכנסת איך לספל בכבוד בנושא כזה.

הממשלה מסרה הודעה. לאחר מכן ניתן לכל סיעה להשמיע הודעה מעל הדוכן. לכל סיעה ניתנו עשר דקות. אפשר היה לחשוב שאין מה להוסיף על דברי הממ' שלה, וכי כל סיעה תסתפק בכמה פסוקים. אולם בסי-

ההפגנה מול מישכן הכנסת: "השביתה אסורה — הדמוקרטיה שובתת!", "הפועלים ישביתו את חוק השביתות!"

עות הגדולות יש הרבה חברים, שאינם מגיעים בקלות לרשות-הדיבור — וכשזו ניתנת להם, לא יותרו אף על שנייה אחת. יכך קם ח"כ אחרי ח"כ, ודיקלם בפאתוס דברים שכבר נאמרו בכנסת אלף פעמים, ושלא הור סיפו דבר.

החלטנו לחרוג משיגרה עלובה זו. כשהגיע תורנו, מסרתי הודעה קצרצרה, כלהלן:

אורי אבנרי: כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה, יחד עם כל העם היהודי, יחד עם טובי האנושות בעו"לם כולו, אנו מרימים את קולנו במחאה נגד רדיפת היהודים בסוריה, כלילאתם ומניעת הגירתם. פנינו לעולם שבו לא יהיו עוד אסירים פוליטיים, ולא עוד מיעוטים נרדפים, ולא עוד מישטרי דיכוי ואפלייה.

מעל במה זו אנו קוראים לנוער העולמי, ללוחמי השלום, הצדק והקידמה, להרים את קולם למען המוש' פלים, הנדכאים והנרדפים.

ליבנו עם הקורבנות, וכל המוסיף גורע.

הדברים נתקבלו בהסכמה, וכמה ח"כים אמרו בקול

זקים כממשלת-קבע. דיין אישר שאמר זאת, וקבע שזוהי דעתו הפרטית. שאלה נוספת:

אורי אבנרי: להבנת, דעתו הפרטית של השר, מה ההבדל בין הממשל הצבאי הקיים ובין ממשלת קבע?

שר-הביטחון משה דיין: אינני חושב שזה נושא לשאלתה. בכל זאת, אם תנסו זאת בכתב, ואם אחשוב שזה נושא לשאלתה, אשיב עליה.

האזרחות למלך

העולם התחתון

סיגנונו של שר-הפנים המפד"לי, יוסף בורג, שונה מסיגנונו של דיין. גם אופי לשאלות המוגשות לו שונה, כמובן.

קבל בהסכמה בולטת על-ידי חברי המערך המיסכנים, שנאסר עליהם להצביע נגד החוק. גם אנשי הימין הודו שהיה זה הטיעון ההגיוני העיקרי נגד הצעת-החוק באותו דיון. למרות שרוב חברי-הכנסת התנגדו באופן בולט לדברינו, נשמעו הדברים בשקט, ולא היו כמעט קריאות ביניים.

תוך חמש דקות אחרי שנתקבלה הצעת-החוק, הגיש אמנון זיכרונני את הסתייגויותינו.

העיקרית חוזרת על הצעת-החוק פרטית שלנו, שהגשנו לפני שבועיים. היא אומרת:

כל הוראה בהסכם קיבוצי השוללת או המגבילה את זכות השביתה, תיכנס לתוקפה לפני אותם עובדים רק לאחר שתאושר בהצבעה חשאית... על-ידי לפחות שלוש רבעים של ציבור העובדים, שעליהם חל, או עומד לחול, ההסכם הקיבוצי.

הסתייגות אחרת באה לבטא את שיעבוד האגודות